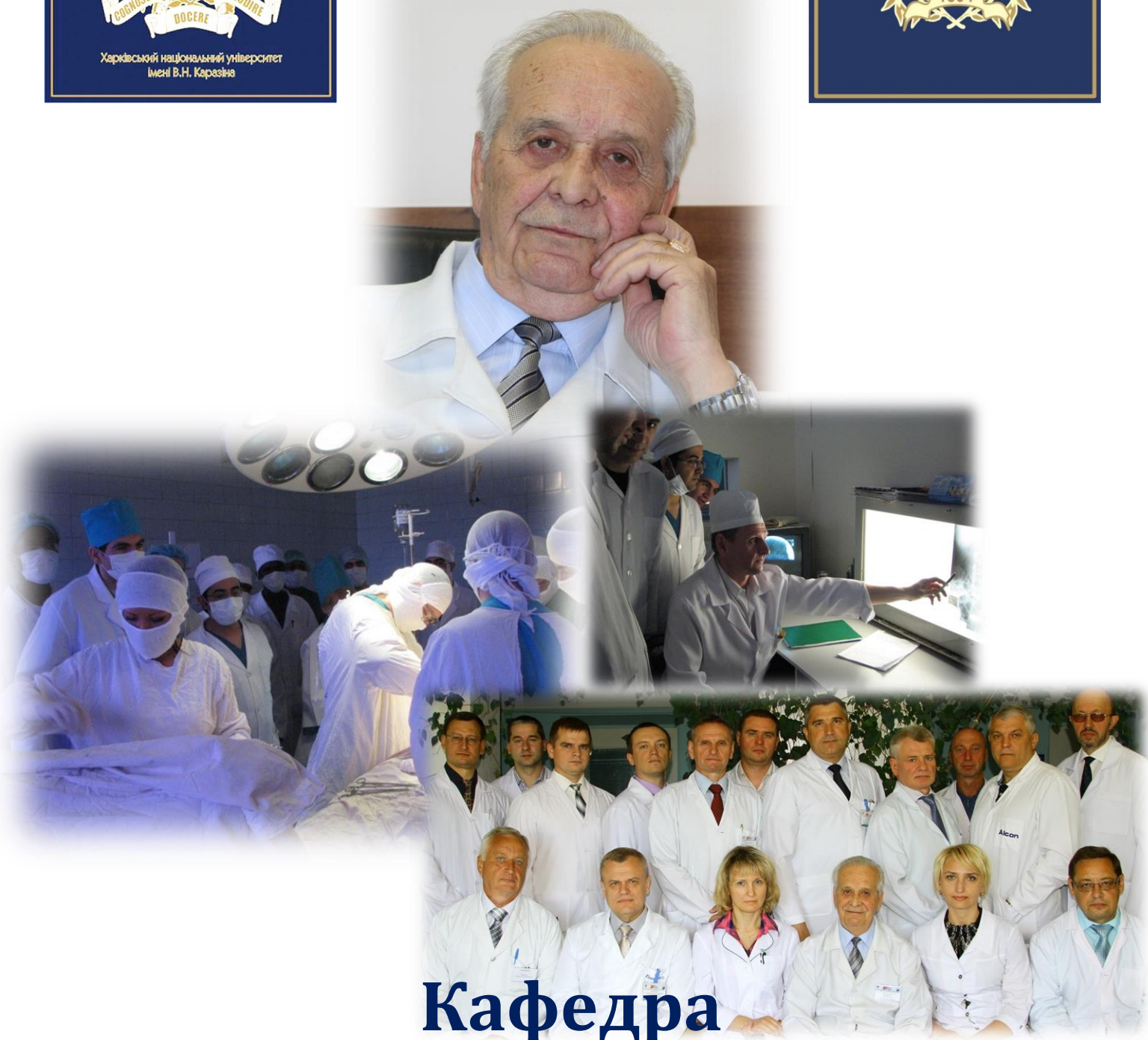

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

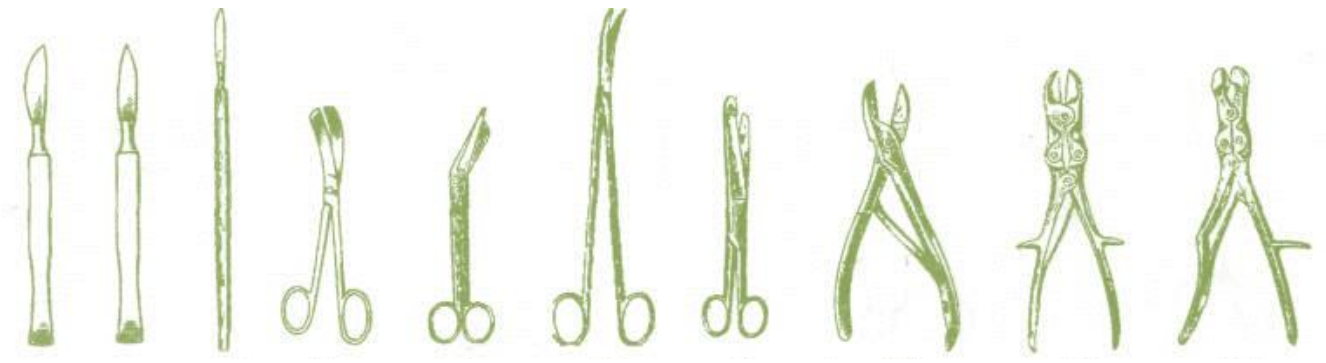

Медичний факультет

Кафедра

хірургічних хвороб

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

На сьогоднішній день кафедра хірургічних хвороб є однією з провідних в Україні за своїм профілем, що обумовлено високою кваліфікацією персоналу, навчально-методичною роботою з використанням інноваційних підходів та актуальними науковими дослідженнями. Кафедра є випускаючою кафедрою по підготовці спеціалістів за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа».

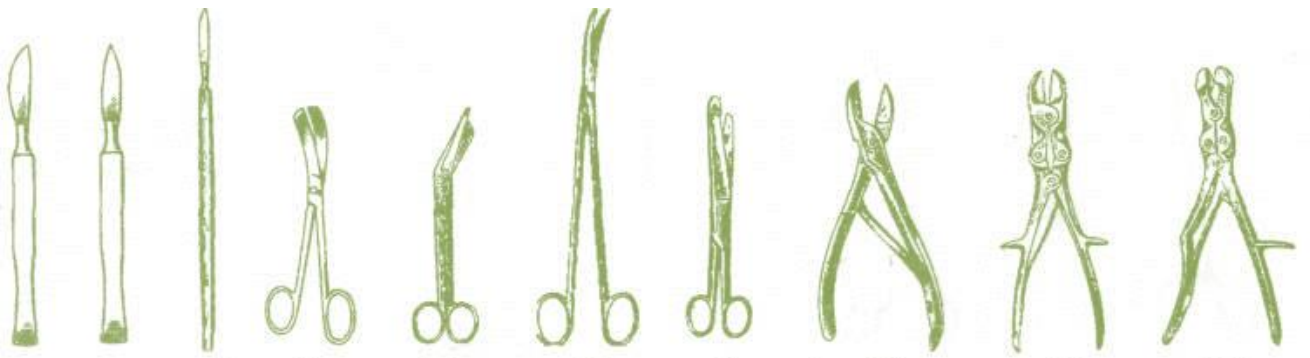
ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Однією з перших на факультеті фундаментальної медицини була створена кафедра хірургічних хвороб. Датою її народження слід вважати 23 лютого 1994, коли був виданий наказ по університету про створення кафедри зі штатом із 4 співробітників. Її очолив доктор медичних наук професор Євген Дмитрович Хворостов. В даний час склад кафедри збільшився в кілька разів. Всі співробітники кафедри мають вчені ступені кандидатів і докторів медичних наук.

Невід'ємною частиною роботи кафедри, є науково-методична діяльність. Результати досліджень опубліковані у великій кількості журнальних статей, монографій, методичних рекомендацій для лікарів і студентів, патентів на винахід. На кафедрі з успіхом проходить захист кандидатських і докторських дисертацій.

Основна наукова тематика роботи кафедри – «Нові технології в хірургічній гастроентерології».

За основною науковою тематикою виконуються наступні науково-дослідні роботи: «Розробка мініінвазивних оперативних утручань з використанням низьких температур у лікуванні хворих на жовчнокам'яну хворобу і виразкову хворобу шлунку і дванадцятипалої кишки», «Нові технології в комплексному лікуванні цукрового діабету та його ускладнень», «Комплексне лікування хворих на рак ободової і прямої кишок», «Вивчення дії фізичних методів і морфофункційного стану судин, тканин шлунку, тонкого і товстого кишечника».

при їх дисекції і коагуляції в хірургії шлунково-кишкового тракту», «Розробка мініінвазивних методів лікування рідинних утворень паренхіматозних органів і черевної порожнини в планової та невідкладної хірургії».

Співробітники кафедри є дійсними членами українських та багатьох міжнародних асоціацій.

Для студентів на кафедрі викладають дисципліни: «Загальна хірургія», «Хірургічні хвороби», «Судинна хірургія», «Онкологія», «Дитяча хірургія», «Урологія», «Травматологія та ортопедія», «Офтальмологія», «Анестезіологія», «Невідкладні стани», «Військово-польова хірургія», «ЛОР-хвороби».

Вдосконалення своїх знань з хірургії студенти здійснюють в хірургічному гуртку, виступаючи з доповідями на конференціях різного рівня, займаючи призові місця.

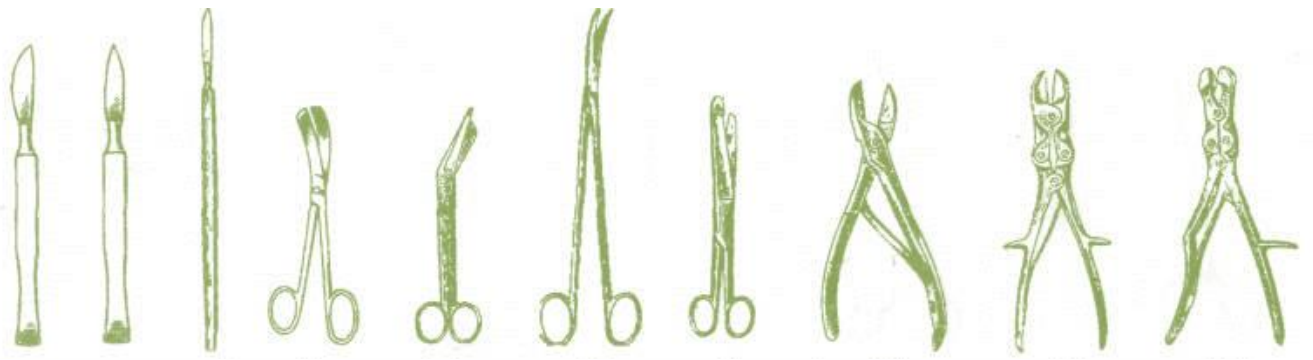
У навчальному процесі використовуються клінічні та діагностичні відділення клінічної бази, якою є ДУ «Дорожня клінічна лікарня ст. Харків СТГО «Південна залізниця».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАФЕДРИ

Матеріально-технічне забезпечення кафедри знаходиться на найвищому рівні та повністю відповідає міжнародним стандартам.

Лекційні заняття проводяться у 1 лекційних аудиторіях, що обладнані мультимедійними системами та комп'ютерами, підключеними до внутрішньої мережі Університету та мережі Інтернет.

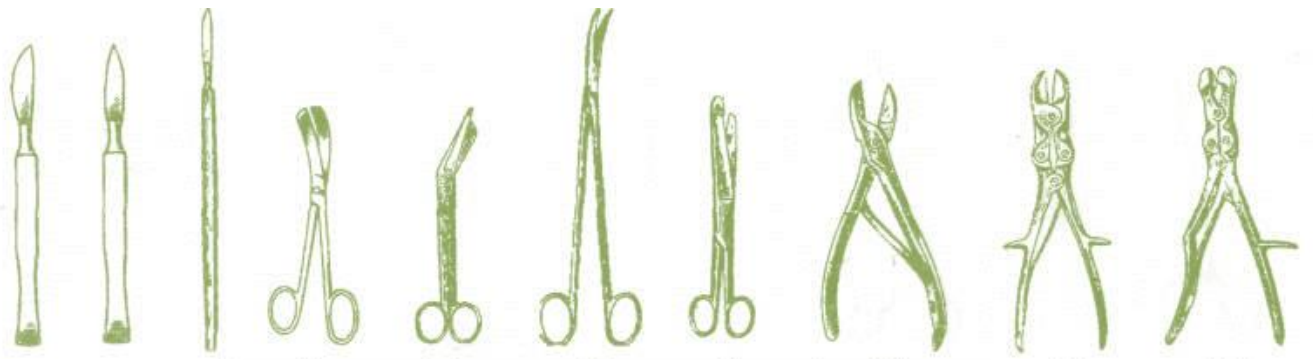
Для проведення практичних, лабораторних та семінарських занять кафедра має 14 навчальних аудиторій, що обладнані мультимедійними системами, персональними комп'ютерами з доступом до внутрішньої мережі Університету та мережі Інтернет, відео- та телевізійною технікою, необхідними макетами, муляжами та демонстраційними матеріалами.

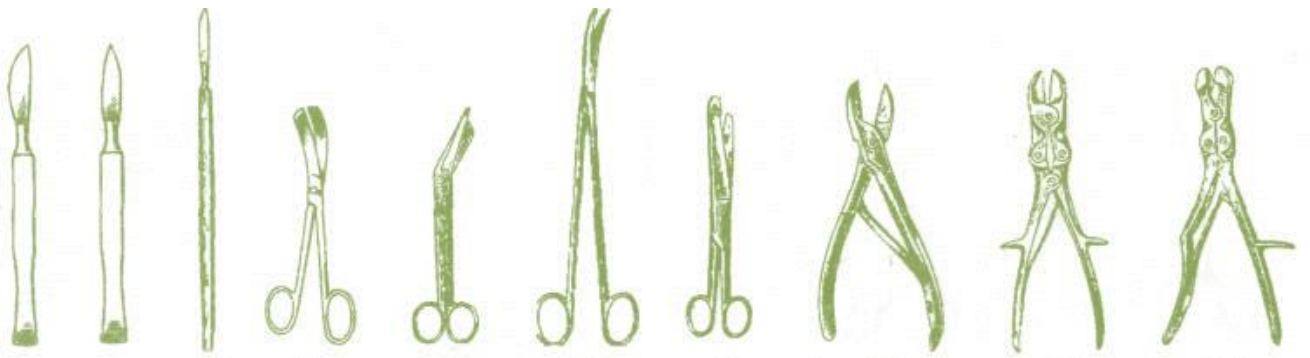
Проведення навчальних занять по дисциплінам кафедри супроводжується використанням та застосуванням у навчальному процесі відеоендокомплекса МВТ-ЭФ; тренажер-фантома «Максим 111-01»; фантомів для катетеризації сечового міхура та виконання в/м ін'єкцій; тренажерів для відпрацювання навичок накладання швів та виконання в/в і п/ш ін'єкцій; муляжів обробки опіків.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Керує кафедрою хірургічних хвороб завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор Євген Дмитрович Хворостов, який є відомим в Україні та за її межами фахівцем у галузі хірургії, ендоскопічної мініінвазивної хірургії, хірургічної гастроентерології, кріохірургії і кріомедицини.

У 1962 році закінчив лікувальний факультет Харківського медичного інституту за спеціальністю «Лікувальна справа». З 1962 по 1967 рік працював хірургом, а потім завідувачем хірургічним відділенням в лікарні сел. Комсомолец Кустанайської області. З 1967 по 1969 рік працював лікарем-хірургом клінічної лікарні № 40 міста Харкова. У 1969 році був зарахований аспірантом кафедри загальної хірургії Харківського медичного інституту, яку закінчив у 1972 році, після чого був зарахований на посаду лікаря-хірурга відділення невідкладної хірургії органів черевної порожнини Харківського науково-дослідного інституту загальної та невідкладної хірургії. У 1973 році захистив кандидатську дисертацію «Функціональний стан симпатико-адреналової системи і білковий обмін при парентеральному харчуванні у хворих

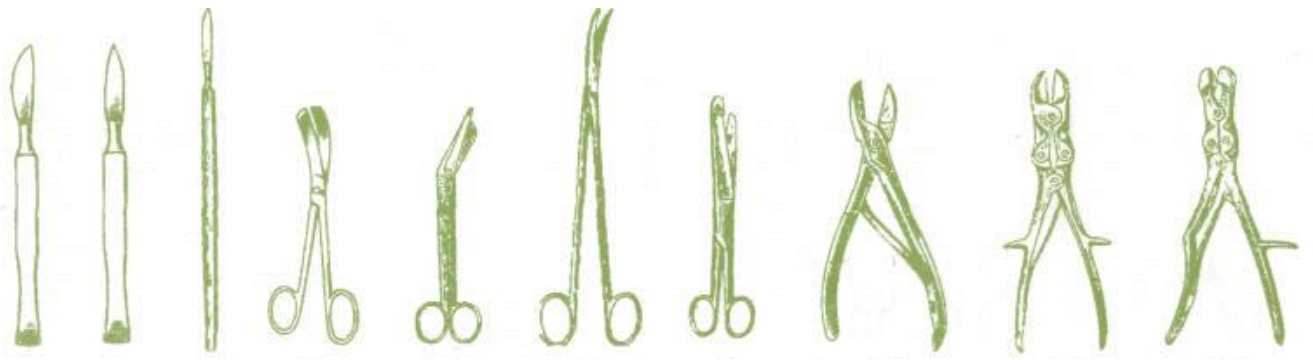

виразковою хворобою у зв'язку з резекцією шлунку». У 1974 році призначений головним хірургом лікарсько-санітарної служби Південної залізниці. У 1989 році захистив докторську дисертацію на тему «Використання низьких температур при селективній проксимальній ваготомії у хворих виразковою хворобою дванадцятипалої кишки». З 1994 року по теперішній час працює завідувачем кафедри хірургічних хвороб медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. У 2005 році присвоєно звання «Заслужений лікар України».

Є. Д. Хворостов веде активну педагогічну діяльність, передаючи свій безцінний клінічний та практичний досвід і знання студентам медичного факультету, читає лекції, проводить практичні та семінарські заняття з усіх дисциплін, що викладаються на кафедрі, проводить клінічні розбори пацієнтів спільно із співробітниками кафедри та студентами.

Є. Д. Хворостов є автором і співавтором 220 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 3 монографій: «Низькі температури і лазери при лікуванні захворювань шлунку та дванадцятипалої кишки», «Імунотерапія в хірургічній практиці», «Низькі температури при лікуванні хронічних дифузних захворювань печінки», а також 12 авторських свідоцтв та патентів.

Під керівництвом професора Є. Д. Хворостова співробітники кафедри хірургічних хвороб розробляють і впроваджують в клінічну практику нові методи діагностики та лікування з використанням сучасних малоінвазивних технологій. Так, вперше у Харкові були впроваджені оперативні втручання з використанням лапароскопічних та ендоскопічних технологій: лапароскопічні холецистектомія, спленектомія і ваготомія, лапароскопічна ксенотрансплантація культури кріоконсервування острівцевих клітин підшлункової залози при цукровому діабеті, ендоскопічна папілосфінктеротомія з літотракцією, ендоскопічні оперативні втручання при ахалазії стравоходу, використання низьких температур при хірургічному лікуванні виразкової хвороби дванадцятипалої кишки і жовчнокам'яної хвороби, пункційні методи лікування рідинних утворень органів черевної порожнини під контролем ультрасонографії і відіолапароскопії, використання ультразвукового скальпеля в абдомінальній хірургії.

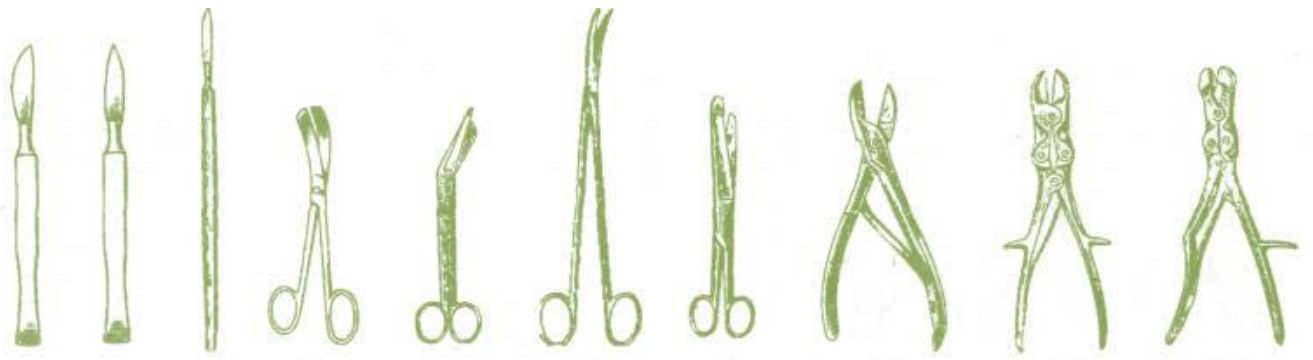
КАДРОВИЙ СКЛАД КАФЕДРИ

Кадровий склад кафедри включає 3 докторів медичних наук, професорів; 10 кандидатів медичних наук, доцентів; 9 асистентів без наукового ступеню та 4 старших лаборантів. Доля штатних співробітників складає 79%, а зовнішніх сумісників – 21%. На кафедрі веде наукову та педагогічну діяльність 1 заслужений лікар України.

Висока якість освіти забезпечується багаторічним досвідом та потужним потенціалом педагогічного складу кафедри. У середньому по кафедрі стаж педагогічної діяльності співробітників у вищих навчальних закладах становить 11 років.

З метою підтримки високого науково-педагогічного рівню колективу кафедри співробітники щорічно проходять курси підвищення кваліфікації, спеціалізацію, передатестаційні цикли, тематичні удосконалення тощо, у тому числі курси педагогічної майстерності та курси по впровадженню у навчальний процес інноваційних Інтернет-технологій та дистанційних форм навчання.

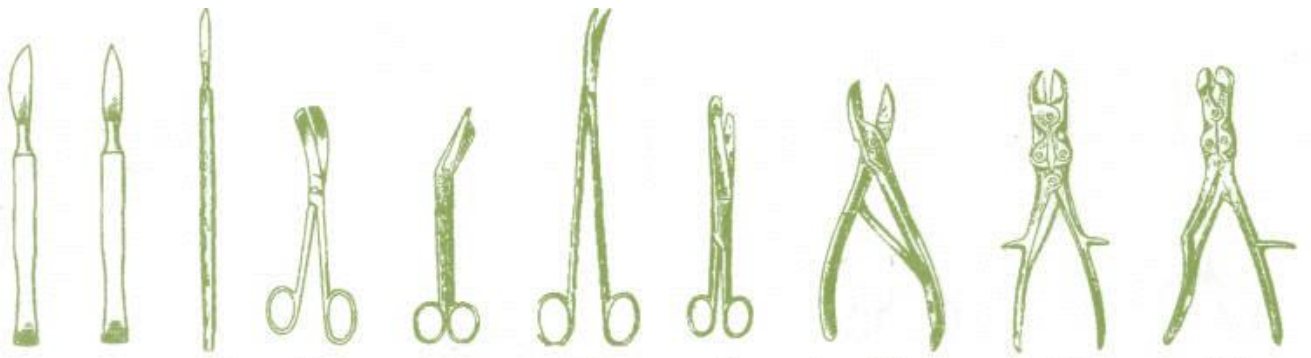
НАВЧАЛЬНА РОБОТА КАФЕДРИ

Навчальна робота кафедри хірургічних хвороб є одним з пріоритетних напрямків її діяльності. На кафедрі проводиться навчання студентів за 15 дисциплінами на українській та англійській мовах. Загальний об'єм навчальної роботи складає 14974 академічних годи, з яких 164 – лекційні, а 14810 – практичні, лабораторні та семінарські заняття.

Навчання студентів на кафедрі проводиться згідно з рекомендаціями типових програм дисциплін, що затверджені МОЗ та МОН України та удосконалених в рамках регламентованих норм кафедральними колективами. Викладання усіх дисциплін проводиться згідно з рекомендаціями та регламентом Болонського процесу.

Навчальний процес на кафедрі проводиться з використанням сучасної мультимедійної та комп'ютерної техніки, достатньої кількості наочних матеріалів з активним заохоченням студентів до клінічної та наукової роботи кафедри, а також із застосуванням інноваційних підходів до освітнього процесу (онлайн-консультації для студентів, обговорення спільно зі студентами

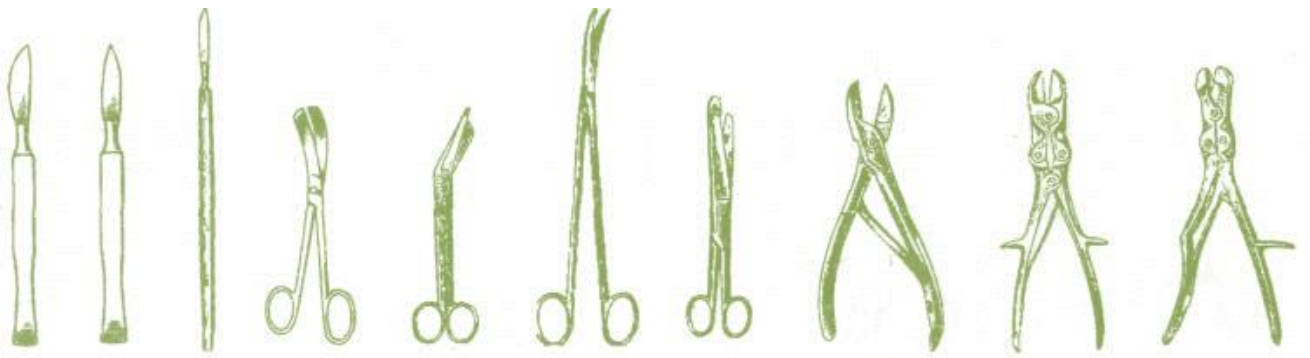

різноманітних питань у голосовому та тестовому чатах, дистанційних контроль рівню підготовки студентів до ліцензійного іспиту КРОК тощо).

В процесі навчальної діяльності на кафедрі студенти мають можливість ознайомитися з роботою сучасного лікувально-діагностичного обладнання, що є у розпорядженні кафедри: хірургічні відеоендокомплекси МВТ-ЭФ (Росія), Karl Storz (Німеччина), «Эндомедиум» (Росія); електрохірургічні апарати ЭХВА-350М/120Б «Надія-2» (Україна), ЭХВЧ-200 «Эндомедиум» (Росія), Karl Storz (Німеччина); ультразвукова хірургічна установка «Harmonic scalpel Ultracision» (Ethicon Endo Surgery, США); УЗ-апарати Sonoace 4800 фірми «Medison», Toshiba Nemio и Philips HDI 4000; відеоендоскопічні комплексы фірми «Olympus» (Японія); рентгенологічний комплекс Superix 180 N.

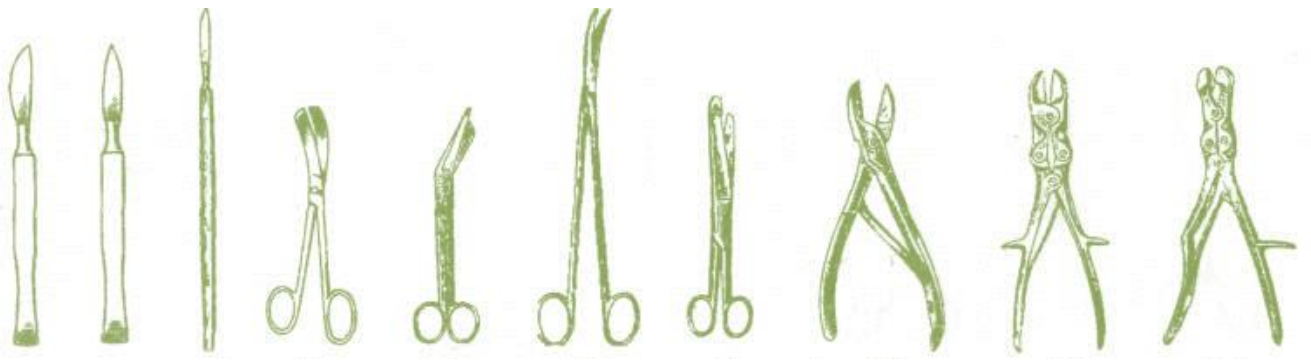
Практичні заняття проводять в умовах, що максимально наближені до реальних. Студенти спільно з викладачами кафедри приймають участь у клінічних дослідженнях пацієнтів, виборі та проведення лікувальних та діагностичних заходів у конкретних клінічних випадках, приймають участь у клінічних розборах, обходах, симпозиумах, консилиумах тощо, під час чого отримують вже на етапі навчання безцінний клінічний та практичний досвід.

Особливу увагу в процесі навчальної діяльності приділяється підготовці студентів до ліцензійного тестового іспиту КРОК-2, яка проводиться з розглядом тестових завдань усіх доступних баз та банків тестів, спеціально розробленого для медичного факультету програмного забезпечення, комп'ютерних класів та мультимедійного обладнання, Інтернет-систем дистанційної підготовки та контролю рівню знань, особистого та онлайн-консультування викладачами з приводу питань підготовки до КРОК на протязі всього періоду вивчення дисципліни з рівномірним розподілом тестового навантаження на студентів. Ефективність підготовки студентів до КРОК за дисциплінами кафедри підтверджується результатами іспиту, за яким медичний факультет щорічно займає лідируючі рейтингові позиції серед медичних ВНЗ України.

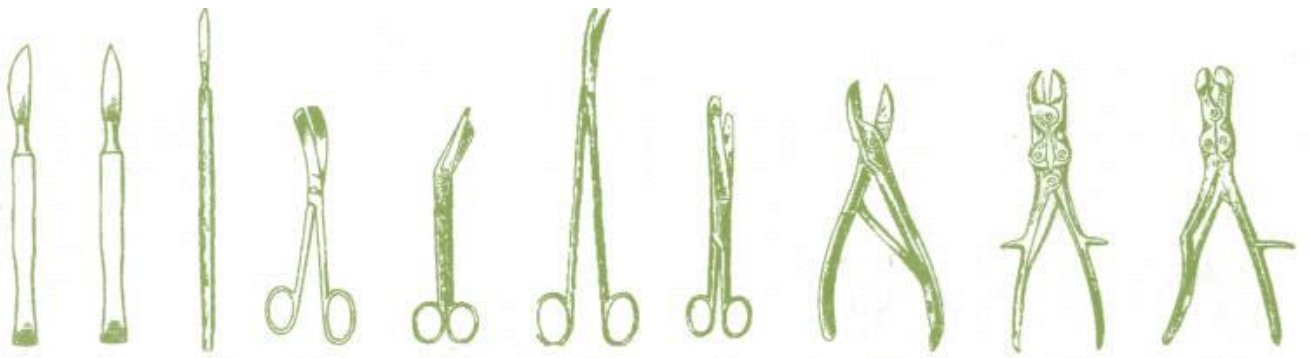
В ході навчальної діяльності викладачами дисциплін кафедри відбираються та готуються кращі студенти для участі у Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, конференціях, з'їздах тощо, в ході яких студенти медичного факультету щорічно займають призові місця та заохочуються грамотами, подяками, сертифікатами, відзнаками тощо.

ДИСЦИПЛІНИ КАФЕДРИ

На кафедрі хірургічних хвороб проводиться навчання студентів українською мовою по 15 дисциплін, серед яких:

- ⇒ **Загальна хірургія** для студентів 3 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – доц., к. мед. н. С. О. Морозов; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, к. мед. н. О. О. Олефіренко, к. мед. н. О. М. Побеленський, В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко, Д. П. Куценко.
- ⇒ **Хірургія** для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. С. О. Морозов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, к. мед. н. О. О. Олефіренко, к. мед. н. О. М. Побеленський, В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко, Д. П. Куценко.
- ⇒ **Хірургія** для студентів 5 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов, доц., к. мед. н. С. О. Морозов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, к. мед. н. О. О. Олефіренко, к. мед. н. О. М. Побеленський, М. О. Шаблій, Д. П. Куценко.
- ⇒ **Хірургія та дитяча хірургія** для студентів 6 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – проф., д. мед. н. О. І. Цівенко; викладачі дисципліни: проф., д. мед. н. Є. Д. Хворостов, проф., д. мед. н. С. О. Бичков.
- ⇒ **Онкологія** для студентів 5 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – проф., д. мед. н. С. О. Бичков; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов, доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. С. О. Морозов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, к. мед. н. О. О. Олефіренко, к. мед. н. О. М. Побеленський.
- ⇒ **Травматологія та ортопедія** для студентів 5 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – к. мед. н. Б. П. Введенський.
- ⇒ **Урологія** для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – к. мед. н. О. Г. Базаринський.
- ⇒ **Судинна хірургія** (курс за вибором) для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – доц., к. мед. н. С. О. Морозов; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов, к. мед. н. Н. В.

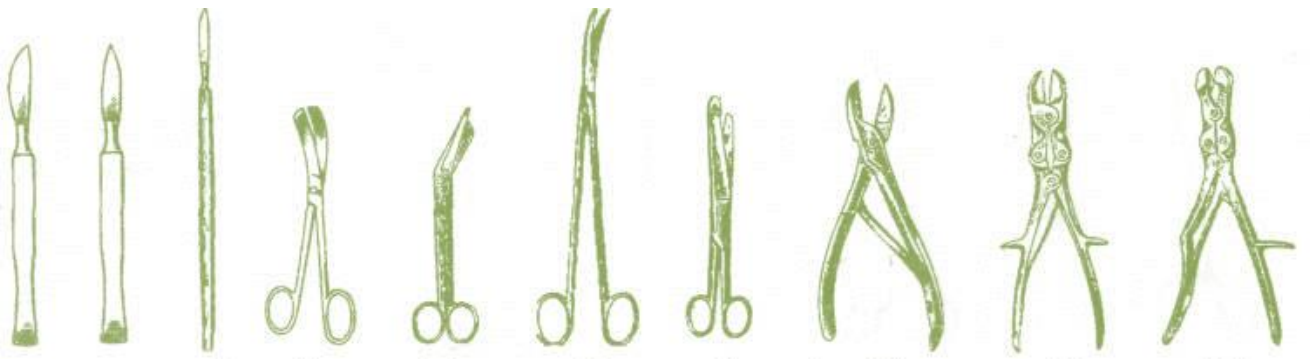

Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, М. О. Шаблій, Д. П. Куценко, В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко.

- ⇒ **Сестринська практика** для студентів 3 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – к. мед. н. Л. М. Душик; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. С. О. Морозов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Г. М. Герасимов, Д. П. Куценко В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко, Н. С. Бичкова.
- ⇒ **Догляд за хворими** для студентів 2 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – к. мед. н. Н. В. Черкова; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, Д. П. Куценко В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко, Н. С. Бичкова.
- ⇒ **Анестезіологія** для студентів 5 курсу. Завідувач викладанням дисципліни к. мед. н. Н. В. Черкова; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. С. О. Морозов, к. мед. н. Р. М. Гриньов, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, к. мед. н. О. О. Олефіренко, к. мед. н. О. М. Побеленський.
- ⇒ **Офтальмологія** для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – В. П. Дейниховський; викладачі дисципліни: Ю. Ю. Соколовська.
- ⇒ **Оторінолярінгологія** для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – К. Е. Арнольдї; викладачі дисципліни: Н. С. Бичкова.
- ⇒ **Екстрена та невідкладна медична допомога** для студентів 5 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – к. мед. н. Г. М. Герасимов; викладачі дисципліни: доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов, доц., к. мед. н. Ю. Б. Захарченко, доц., к. мед. н. С. А. Морозов, к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, Д. П. Куценко, В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко.
- ⇒ **Лікувальна практика** для студентів 4 курсу. Завідувач викладанням дисципліни – доц., к. мед. н. Р. М. Гриньов; викладачі дисципліни: к. мед. н. Н. В. Черкова, к. мед. н. Л. М. Душик, к. мед. н. Г. М. Герасимов, Д. П. Куценко, В. В. Дериколенко, Є. В. Шевченко, Н. С. Бичкова.

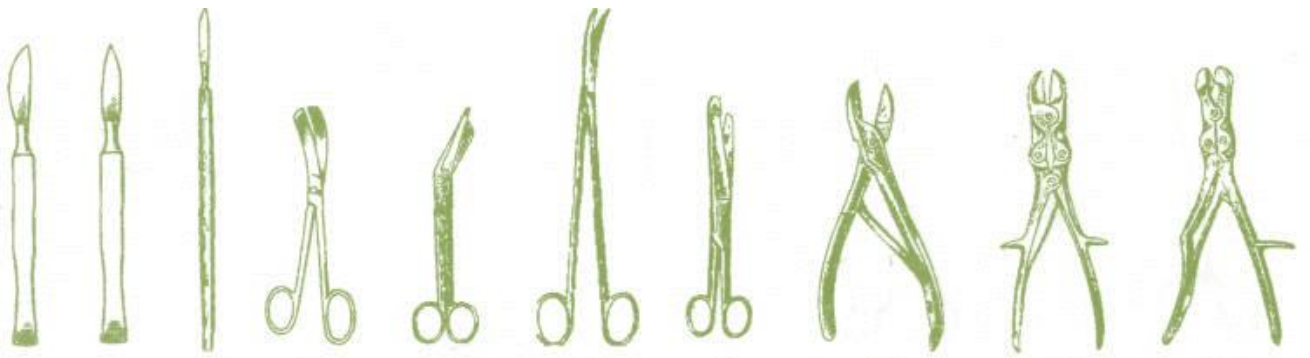
МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ

Методична робота кафедри проводиться на постійній основі, а її результатом є повне методичне забезпечення дисциплін кафедри. Підготовані кафедрою методичні матеріали доступні студентам у електронному вигляді

онлайн, на серверах внутрішньої комп'ютерної мережі медичного факультету, у електронному депозитарії Університету, а також у друкованому вигляді.

Результатом методичної роботи кафедри за період її існування є підготовка колективом 1 навчального посібника, 29 навчально-методичних посібників та методичних рекомендацій.

За всіма дисциплінами кафедри розроблені та постійно актуалізуються пакети методичного забезпечення, що включають робочі програми, календарно-тематичні плани, методики оцінки знань та вмінь студентів, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів, інструкції для студентів щодо навчання в умовах Болонського процесу, бази тестових та ситуаційних завдань для поточного та підсумкового модульного контролю знань та вмінь студентів, переліки контрольних запитань та рекомендованої літератури для підготовки до практичних занять, тексти та мультимедійні презентації лекцій та інше.

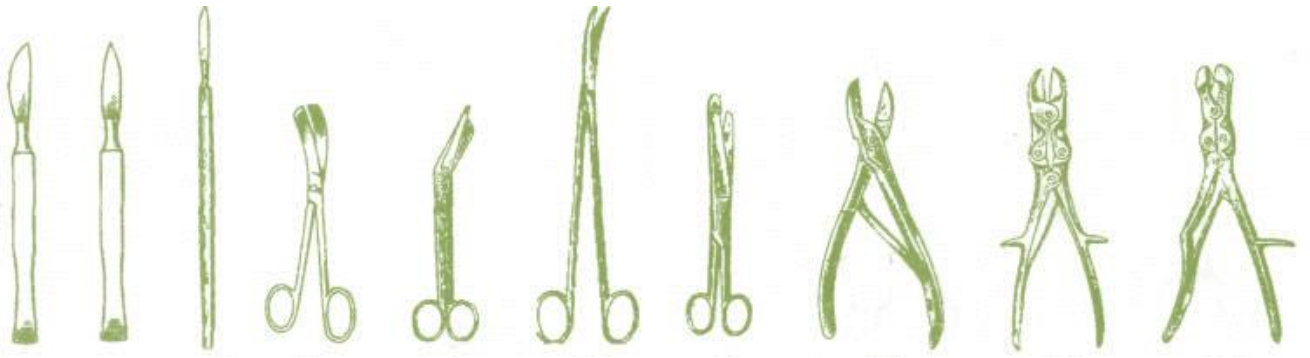
НАУКОВА РОБОТА КАФЕДРИ

Наукова робота кафедри є невід'ємною частиною її діяльності. Співробітники кафедри завдяки своїм науковим дослідженням є визнаними науковими фахівцями у своїх галузях не тільки в Україні, але й за її межами.

На кафедрі виконується науково-дослідна робота «Вивчення особливостей та оптимізація виконання спленектомії при лікуванні гематологічних хворих» (УДК 616.411-089.85:616.151.5(043.3)).

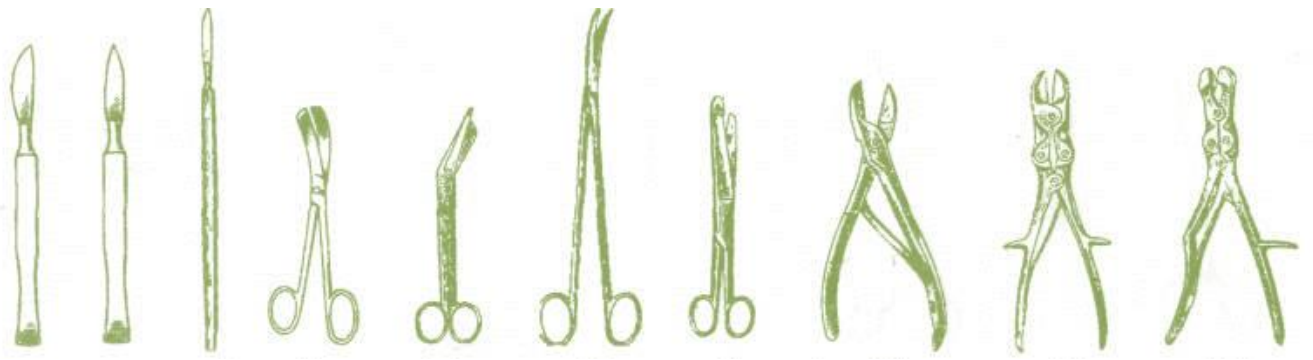
З моменту заснування кафедри хірургічних хвороб в лютому 1994 року співробітниками кафедри під керівництвом професора Хворостова Є. Д. опубліковано понад 350 наукових статей і тез, 1 монографія, отримано 15 Патентів України на винахід і корисну модель. Захищено 2 докторські та 7 кандидатських дисертацій. Співробітники кафедри є дійсними членами різних наукових і громадських медичних об'єднань світу.

Невід'ємною частиною наукової роботи кафедри є організація роботи студентських наукових гуртків, які є структурними підрозділами Наукового співтовариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених медичного факультету. Студенти наукового гуртка кафедри спільно зі співробітниками кафедри беруть активну участь у клінічних розборах і консилиумах, науково-практичних конференціях, з'їздах, форумах, симпозіумах і наукових

дослідженнях, за результатами яких опубліковані статті в спеціалізованих виданнях, у тому числі в зарубіжних.

КЛІНІЧНА БАЗА КАФЕДРИ

Клінічною базою кафедри хірургічних хвороб є одна з провідних установ системи охорони здоров'я України, відоме своїм науковим і клінічним потенціалом далеко за межами України – ДУ «Дорожня клінічна лікарня ст. Харків СТГО «Південна залізниця».

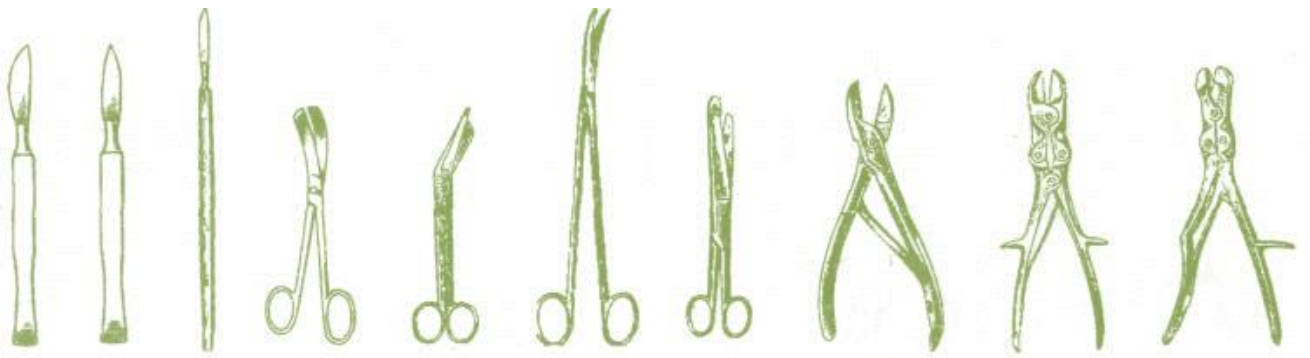

На клінічній базі проводяться лекційні, практичні та лабораторні заняття, клінічні розбори за участю студентів, відбувається формування практичних навичок і закріплення отриманих теоретичних знань. Члени студентських наукових гуртків кафедри беруть активну участь у наукових дослідженнях, які проходять на клінічній базі кафедри.

За рік співробітники кафедри лікують близько 2000 хворих, виконують близько 1500 оперативних втручань, консультують більше 500 пацієнтів в різних відділеннях клініки.

Щонеділі завідувач кафедри, професори і доценти виконують обходи в хірургічному відділенні клініки, щоденно проводяться клінічні розбори хворих, яким плануються оперативні втручання і яких оперували напередодні.

Професори і доценти кафедри хірургічних хвороб несуть щомісячні чергування в якості консультантів, також вони є кураторами відділень. Асистенти кафедри чергують в клініці в якості старших чергових хірургів і виконують обсяг лікувальної роботи, який передбачений положенням про клінічну лікарню.

Співробітники кафедри розробляють і впроваджують в клінічну практику нові методи діагностики і лікування з використанням сучасних малоінвазивних технологій.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

КАФЕДРА ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБ, ДУ «ДКД ст. Харків СТГО «Південна залізниця»

Адреса: м. Харків, вул. Тінякова, 9

Сайт кафедри: <http://surg-hnu.narod.ru>

Сайт клінічної бази кафедри: <http://dkb.kharkov.ua>

Телефон кафедри: +38 (057) 372-02-19

Схема проїзду: автобус № 43э від м. Холодна Гора

На мапі: <https://goo.gl/maps/6g6rRyyUVzs>